

fremtidige Undervisningsministre med Hensyn til, at man ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til de kommunale Myndigheders og Skolekommissionernes Indstillinger.

Ogsaa Afskedigelsesspørgsmaalet har i Tidens Løb givet Anledning til mange og undertiden skarpe Forhandlinger — jeg tænker her paa den saa ofte omtalte § 8. I dette Forslag synes jeg, Afskedigelsesspørgsmaalet løftes bort fra denne § 8, og jeg finder, det gøres paa en heldig Maade. Hvor en Lærer eller Lærerinde selv søger sin Afsked og ønsker Pension, skal Sagen gaa ind til Ministeriet, saaledes som det ogsaa hidtil har været Tilfældet, at Skoleraadene og Ministeriet har haft Afgørelsen der, fordi det er disse Myndigheder, der skal sørge for at fremsætte Midlerne til Pension. Jeg kunde i denne Forbindelse ønske, at man i Ministeriet ogsaa vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa andre Forhold, hvor det nu kan være een Myndighed, der foretager Afskedigelsen, medens det er Kommunalbestyrelsen, der skal udrede Pensionen. Det vedrører ikke Undervisningsministeriet, men et andet Ministerium, men det er et uheldigt Forhold, og hvis man kunde gøre det samme der, vilde det være heldigt. Det er givet, at naar det er Landet, der under Regeringens Ansvar skal udrede Pension til en Lærer, der søger sin Afsked, maa Ministeriet ogsaa have Indflydelse paa, om Afskedigelsen skal bevilges eller ikke. Men hvor der er Tale om Afskedigelse uden Ansøgning — der, hvor § 8 tidligere blev benyttet —, foreslaas det nu, at vel kan Kommunalbestyrelsen foretage denne Afskedigelse, men den skal godkendes af Undervisningsministeriet, og de Dokumenter, som vedrører Sagen, skal gaa med ind til Ministeriet. Det er min, og jeg kan sige ogsaa mit Partis, Opfattelse, at det ogsaa i Fremtiden maa være saaledes, at Forældrene eller de ledende Myndigheder i en Kommune kan faa en Lærer, der ikke er skikket til sin Skolegerning, afskediget. Vi kan ikke være tjent med ude omkring ved vort Skolevæsen at have Lærere, der ikke magter deres Opgave. Jeg tror, alle maa være enige om, at saaledes maa det være i Fremtiden. Men paa den anden Side maa vi ogsaa sørge for, at en Lærer ikke bliver Genstand for en vilkaarlig Afskedigelse. Vi maa her erindre, at en Lærers

eller Lærerindes Gerning adskiller sig meget stærkt fra andre Tjenestemænds Gerning. Det er levende Materiale, vore Lærere arbejder med, og der kan meget let opstaa en Strid mellem Lærer og Forældre, fordi alle Forældre selvfølgelig er enige om, at deres Børn er de bedste i Verden, og hvis der kommer en Konflikt mellem Børnene og Læreren, er det altid Lærerens Skyld — det vil være den almindelige Opfattelse. Man vil ogsaa være enig om, at naar der er Forældre, der føler sig forurettede og mener, at Læreren paa en eller anden Maade har forgrebet sig paa deres Børn, vil det ikke være vanskeligt at rejse en Stemning mod denne Lærer. En Adresse kan let blive til, og det er heller ikke altid saa vanskeligt at faa Folk til at skrive under paa en Adresse, det er ikke altid, de i tilstrækkelig Grad undersøger, hvad den vedkommende Adresse gaar ud paa. Derfor mener jeg, at man skal være meget varsom med at give Adgang til at afskedige en Lærer paa Grund af en mere eller mindre tilfældig Stemning. Jeg gentager, at Lærere, som virkelig ikke egner sig til Skolegerningen, maa fjernes, som enhver Tjenestemand bør fjernes fra en Gerning, som han ikke passer til; men paa den anden Side maa vi sørge for, at der ikke bliver foretaget en vilkaarlig og uretfærdig Afskedigelse, og naar det til sidst lægges i Ministerens Haand, tror jeg, at Forældrene ogsaa her kan være tilfredse. Ministeren er overfor Rigsdagen ansvarlig for sine Gerninger, ogsaa ansvarlig for en Afskedigelse eller Nægtelse af Afskedigelse, hvor man kunde mene, der var Grund dertil. Ministeren vil altid kunne kræves til Regnskab. Derfor tror jeg, der heri maa ligge tilstrækkelig Betyggelse for Forældrene og for Befolkningen, saaledes at man vil kunne ophæve den gamle, meget omstridte og aldrig tilfredsstillende Paragraf 8.

Med Hensyn til Kredsstyrelsen har det hidtil været saaledes, at der var en Skoledirektion for hvert Provsti, bestaaende af Amtmanden som født Formand, Provsten som født Medlem og et Medlem udnevnt af Skoleraadet. Det var og er ikke nogen tilfredsstillende Repræsentation for Forældrene. I det Forslag, som her foreligger, foreslaas det, at der oprettes en Direktion for hvert Amt, det vil sige, at der kun bliver en Trediedel eller ca. en